

ХРИСТИЯНКА

СПИСАНИЕ ЗА
ХРИСТИЯНСКОТО
СЕМЕЙСТВО

Год. IV — Кн. 4.

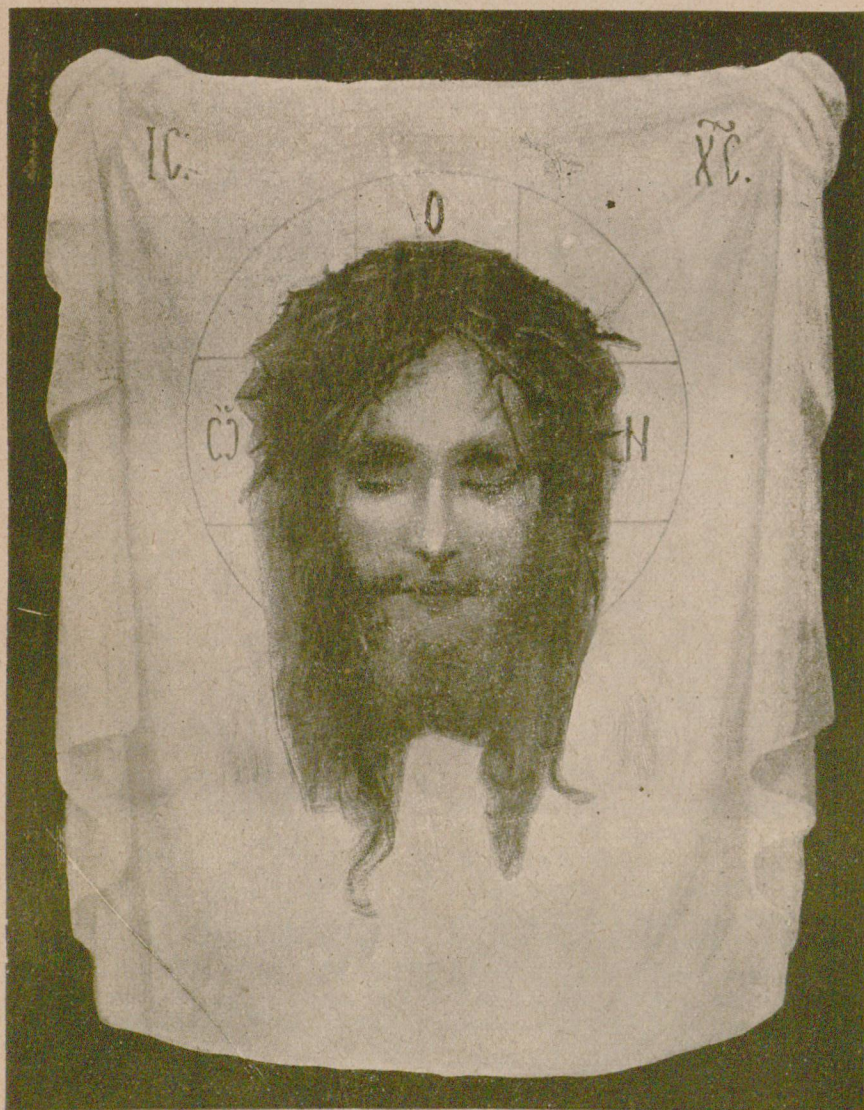
Септември

Списание „ХРИСТИЯНКА“

Год. IV == Кн. 4 == Септемврий.

Съдържа:

- НЕРЖКОТВОРЕНЪ ОБРАЗЪ НА СВ. ВЕРОНИКА (картина).
СЪВРЕМЕННАТА ХРИСТИЯНКА И ЦЪРКВАТА — Свещ. Цв. Христовъ.
ПРОРОКЪ ИЛИЯ — стихотворение) — Л. Бобевски.
ПРОРОКЪ ИСАЯ (стихотворение) — отъ сжция.
МАРИЯ, ДЪЩЕРЯТА НА АСЪНЪ I — Р. Беата
В. М. НЕСТОРОВЪ И НЕГОЗОТО ТВОРЧЕСТВО.
ОТЧЕ НАШЪ (пѣсень на ноти) — музика Т. Н. Середи, Специално з-
пратена отъ Русия за „Християнка“ отъ автора.
КОЙ ПРЕДАДЕ ДЯКОНА ИГНАТИЙ ВАСИЛЪ ЛЕВСКИ (продължение
отъ кн. 1 и 2) — Д. Кацевъ — Бурски
УВЛЕЧЕНИЕ ПО СВѢТА (разказъ) — превель Свещ. В. Липчевъ.
НАУКА ЗА ДУХОВНИЯ ЖИВОТЪ: Човѣшката душа. Мислителната
страна.
БЕЛЕЖИТИ БЪЛГАРСКИ СВЕТИИ — Преподобни Теодосий Търновски—
Ст. Станимировъ.
НЕРЖКОТВОРНИЯ ОБРАЗЪ НА ВЕРОНИКА (древно предание) — В.
Поселянинъ.
БЕЛЕЖКИ.
ПОЩА.
-
-

Неджкотворень образъ на Св. Вероника

ХРИСТИЯНКА

СПИСАНИЕ ЗА ХРИСТИЯНСКОТО СЕМЕЙСТВО.

Съвременната християнка и Църквата.

Ако хвърли човъкъ, макаръ и най-бѣгълъ, погледъ върху свещенната или гражданската история, ако се взре малко въ живота, ще забележи, че жената, въ каквото и умствено състояние и политическо положение да е била, винаги е била по сърдце и душа много по близка до религията, отколкото мъжътъ. Макаръ и свещеническото звание да е привилегия на мъжа, макаръ той да е билъ и сега още е „посредникъ“ между Бога и човѣчеството, но общо взето, жената много по живо се интересува отъ религиознитъ въпроси; тя като че ли е по-близко до Бога. Това се дължи на природнитъ способности и различия: мъжътъ е човъкъ на ума, силата и енергията, а жената — същество най-вече на чувствата. Религията е дълбоко повече на сърдцето, отколкото на ума. Отъ тукъ и естественото предразположение на жената къмъ вѣрскитъ въпроси. Отъ древностъ и до сега жената е най-сигурната крепителка на религията; такава тя ще остане за винаги, до каквото и умствено ниво да се издигне.

Още въ ветхия завѣтъ у еврейския народъ е имало не малко благочестиви жени и дори про-

рочици. На границата между двата завѣта се явяватъ две свети жени: Анна и Елисавета. Но най-високо съвършенство, непридобрено отъ никой мъжъ, жената е достигнала въ лицето на Св. Дева Мария — майката на нашия Господъ Иисуса Христа. Никого отъ човѣцитъ св. Църква не възпѣва тъй-тържественно и трогателно, както Св. Богородица. Тя наистина е „по-досточтима отъ херувимитъ и несравнено по-славна отъ серафимитъ.“

За апостоли Исис. Христосъ избра 12 души само мъже. Но съ това Той не отхвърли жената като непотрѣбно същество. Не! Той винаги имаше около себе си приближени жени — Негови слушателки. Често пѣти вѣрата, смириенето и разкаянието на нѣкоя жена грѣшница Той посочваше на апостолитъ, като примѣръ за подражание. Спомнете си Марта и Мария, Мария Магдалина, Мария Клеопова, майката на Осия и др. Всички тѣ бѣха въ Христовото общество. Когато Христосъ бѣ хванатъ и отведенъ на съдъ, всички почти апостоли — мъже се разбѣгаха отъ страхъ. При кръста на Голгота, около Иисуса бѣ само единъ отъ ученицитъ Му. И

следъ възкресението Си Христосъ се яви първомъ не на апостолитѣ, а на Мария Магдалина

Всичко това свидетелствува, че женитѣ винаги сж бивали едни отъ най-ревностнитѣ последователи на Христа. И действително, много отъ женитѣ християнки отпосле се прославили като ревностни проповѣднички на Христовото учение, страдали сж за него и дори сж запечатвали вѣрата си съ мъченическа смъртъ. Такива жени Църквата и до сега възпѣва като равноапостолни. . . .

И тъй, що очаква въ днешно време Църквата отъ жената християнка?

Една отъ най-важнитѣ и сериозни задачи на днешната християнка е работата по възпитанието на подрастващето поколение. Въ семейния кръгъ жената е всесилна. Тя трѣбва да священодѣйствува при изпълнение своитѣ задължения като майка и възпитателка. Тежъкъ е подвига на материнството, а особено на възпитанието, но той трѣбва съзнателно да се поеме и добросъвестно изпълни. Тукъ майката трѣбва да помни добре, че слага основитѣ на едно възпитание, отъ което много ще зависи бждащето направление на мислитѣ, желанията и дейността на детето ѝ. Възитанието е цѣлохудожество. Майката не трѣбва да забравя, че децата сж живи „елмази“, тѣ сж бждещитѣ граждани на държавата и членове на Църквата. Възитанието трѣбва да се насочи така, че децата да бждатъ подготвени достойно да изпълнятъ

своя дългъ къмъ обществото, ближнитѣ си и Бога.

Въ лѣтописитѣ на човѣшката история сж известни имената на много гении на науката, на добродетелни мъже, на светци. Но, ако по-добре изучите въпроса, вий ще видите, че задъ гърба на всѣкиго отъ тѣхъ стои неговата майка, която още съ своето млѣко го е възпитавала и насаждала у него добродетелитѣ, които по-късно сж дали такъвъ блѣскавъ резултатъ.

Отношенията на християнката къмъ нейния съпругъ трѣбва да бждатъ пропити съ духъ на обичъ, на взаимно разбирателство и сътрудничество. Често се случаватъ мъжътъ да бжде своенравенъ, буенъ, безвѣрникъ. Тукъ особено се иска голямо внимание и постоянство отъ страна на жената да смекчи мъжовия си буенъ нравъ, да го предразположи къмъ вѣрата и Църквата. И ако постоянно и се моли Богу, тя ще получи. Тогава нейната радостъ ще бжде голяма, че е спечелила за Бога една душа и осигурила мира въ семейното си огнище.

Трета сжщо тъй важна задача за жената е да бжде и тя апостолка на Христовото учение въ семейството и обществото. Ако въ древностъ християнството бързо се разпространи, то бѣ за това, че всѣки християнинъ считаше за священъ дългъ да проповѣдва на евреи и езичници. Сега не е нужно да напушаме жилища, семейства и да отиваме далечъ да проповѣдваме Евангелието. Потрѣбно е обаче да го изучаваме и прилагаме въ личния си и

общественъ животъ. Голѣма заслуга ще има всѣки, който се старее да запази въ себе си Христовия огънь и съ Неговата свѣтлина да освѣтљава наоколо. Въ това отношение много може да допринесе християнката. Ней е най-лесно да въведе въ къщи Христовия Духъ, да нареди семейния животъ, така щото въ него да зацари правда, миръ и радост въ Духа Светаго.

Благоприятна почва за християнизаторска работа представляватъ болницитѣ и дори затворитѣ. Известенъ ми е такъвъ случай. Една госпожа, членка отъ православно братство, въ разстояние на нѣколко години редовно посещаваше държавната болница въ своя градъ, да беседва съ болнитѣ, да имъ помага съ каквото можеше и да разпространява религиозна книжнина. Неодавна тя поиска отъ мѣстнитѣ духовни власти откритъ листъ, за да издействува разрешение за свободенъ достъпъ и въ окръжния затворъ, кждето сждо тѣй искаше да проповѣдва Словото Божіе.

Широко поприще за дейността на християнката представлява и полето на благотворителността. То е тѣй подходяще за жената, че благотворителността може да се нарече нейна стихия. И наистина, нѣма благотворително дружество, на

което тя да не е основателка или най-малко дейна членка. Наредъ, кждето само има нужда отъ материална подкрепа, отъ майчински грижи, тя е на чело. И не може иначе. Обладваща чувствителна натура, състрадателно сърдце, тя е най-подготвена за дѣлото на милосърдието, което иска търпение, милость и самоотверженостъ. Съ благотворителнитѣ институти като: сиропиталища, приюти за старци, детски ясли и трапезарии, християнката е главенъ двигателъ. Тѣ сж нейна рожба, надъ която тя самоотвержено бди.

Ето, въ общи черти, каква дейностъ очаква нашата Църква отъ днешната християнка—майка, съпруга или обществена работничка.

Въ тия трудни времена, които човѣчеството преживява следъ войната, въ тия дни на скѣпотия, мораленъ упадъкъ и безвѣрие, на жената се пада голѣмъ дѣлъ отъ участие за възраждане на човѣчеството. Обществото и Църквата очакватъ тая спасителна работа, но не отъ жената на лукса, модитѣ, танцоветѣ и разврата, а отъ оная тиха, скромна, безпретенциозна, но силна по вѣра и дѣла жена-християнка. Само чрезъ нея ний можемъ да очакваме по-благи и щастливи дни.

Свещ. Цв. Христовъ.

Любомиръ Бобевски.

Пророкъ Илия.

Безмърно твърда воля и вѣра непобедна
Въ тебъ, о, човѣче бедний, се бѣха въплотили.
И съ качества тия въ минутата последна
Надеждата въ народа къмъ Господа засили.

Народа — сганъ нелепа, народа — овче стадо,
Що лесно горещи се и лесно пакъ забравя
И жертви, щомъ се искатъ, като момче той младо
Отхвърля и за глупостъ суетна се залавя.

Отвърна се отъ слава, отъ користитѣ тлѣнни
И голъ въвъ кожи звѣрски саминъ бѣ въ планината
И дружба неразривна съсъ чувства си свещени
Самъ водѣше и съ Бога съ миръ слѣ си ти душата.

И думитѣ си мощни, желѣзната си всля
Изливаше жестоко надъ своя родъ покваренъ;
На бичъ жестокъ — небесенъ, играеше ти роля,
Та всѣки богохулникъ бѣ битъ и зле попаренъ.

Пророче, въ време оно, когато царъ невѣрни
Те дебнѣше зловещо за мзда си най-лукава —
Ти съ огненна каляска отъ тоя свѣтъ мизерни
Възнесе се победно къмъ Божи тронъ съсъ слава!

Пророкъ Исая.

Пророче вджхновени, човѣче прозорливи,
Надъ стадо заблудено ти преданъ бѣ учителъ,
Но кой ти чу словата отъ укори горчиви,
Що лѣше и бѣше на правдата носителъ?

Народътъ, що отъ злато и суета се блазни,
Отвърщаше уши си отъ воплитѣ ти жежки,
За туй го зле наказва Ехова, та на разни
Народи друговѣрци падна въ хомота тежки!

Пророче, ти замисленъ надъ общото падене,
Кога презрѣха Бога, а златото мизерно
Обърнаха въвъ вѣра, показа безъ съмнене,
Че тозъ народъ го чака разгромъ и робство черно.

Горчиво ти тогава Ерусалимъ оплака
И Девата невинна и славата Сионска,
На Тиръ непобедими каза, какво го чака —
Ужасно отмъщение и участъта Содомска!

Но думитѣ ти прави минаха презъ пустиня
И робството се ширна надъ цѣлата Юдея,
Коя понесе дълго тиранство катъ робиня,
И цѣли родъ израилевъ изстрада зарадъ нея!

Мария, дъщерята на Асѣня I

(исторически очеркъ).

Нощта бѣ тъмна и бурна.

Търново спѣше кошмаренъ сънъ.
Въ царскитѣ палати бѣ се извър-
шило нѣщо страшно. Столицата още
не бѣ разбрала що бѣ то. Улицитѣ
бѣха пазени отъ стражи, които не
позволяваха никой да се весне вѣнъ
отъ кѣщи.

По пѣя къмъ близкия манастир-
двама мъже съ тъмни облекла вла-
чеха мудно нозе, катерейки се нагоре
по стръмния каленъ пѣтъ.

Тѣ подържаха нѣкого, който
едвамъ креташе следъ тѣхъ. Дѣж-
дѣтъ шибаше немилостиво тримата
пѣтници и свѣткавицитѣ, прорѣз-
ващи съ страшень тътенъ въздуха,
освѣтяваха отъ време на време тѣх-
нитѣ лица.

Срѣдниятъ пѣтникъ бѣ жена, на-
метната съ черна мантия, коситѣ ѝ
разплетени падаха въ безредие по
раменетѣ, а въ очитѣ ѝ неспокойно
свѣтѣше блуждаещъ погледъ.

При всѣка свѣткавица тя изским-
таваше и се дърпаше назадъ. Но
двамата мъже я държеха здраво и
не пускаха рѣцетѣ ѝ.

„Брате Иокиме, каза по-младиятъ,
не ще ли бжде по-добре да се под-
слонимъ нѣкъде, за да дадемъ вре-
ме на тая нещастна да си почине, тя,
е навѣрно много уморена, клетата!
Вижъ какъ боситѣ ѝ нозе се спъ-
ватъ о остритѣ камъни; при всѣка
свѣткавица азъ виждамъ нови дра-
скотини по тѣхъ“.

По стариятъ погледна къмъ не-
бето и отвѣрна; „Брате Игнатий,
бурята може още дълго да вилнѣе
и ако искаме подслонъ, трѣбва да
бързаеме за манастира.

Нека ни прости отлетѣлия къмъ
небето тази нощъ блаженъ духъ на
благовѣрния ни царъ, че въ тази
грозна нощъ ний спасяваме чадото
му отъ злодѣйцитѣ, които биха ту-

рили ржка и на тази нещастна, като избрахме единствения възможен начинъ. Ний трѣбваше да бързаме да я вземемъ както я намѣрихме, нека се помъчи още малко, горе ще си отдъхне, а монастирскиятъ покой ще подействува благотворно на неспокойната ѝ душа“.

Безумната сѣкашъ разбра добритъ намѣрения на монаситѣ и се остави безропотно да я водятъ по-нататѣкъ.

Колкото по приближаваха до монастиря, дъждътъ ослабваше и когато навлѣзоха въ корията, зачу се отдалече бѣбленето на монастирската чешма.

Въ монастирския дворъ бѣ тихо. Монаситѣ спѣха безмятеженъ сънъ. Само игуменътъ бдѣше още въ килията си. Той чакаше дежурния монахъ при царскиятъ палатъ и се безспокоеше, че първиятъ отъ двамата пратеници още се не връща.

Като чу стѣпки въ пруста, той взе свѣщъта и излѣзе да узнае какво има.

Като видѣ, че двамата пратеници се връщатъ и познавайки кого водятъ, той се сепна, тревожно изненаданъ.

Хубавата Мария, съ която той бѣ игра въ нѣкога въ млади години, въ замѣка на Асѣновци, когато тя бѣ още дете, сега имаше видъ на най-окаяно човѣшко създание. Той изтрѣпна отъ грозно предчувствие.

— Какво значи това? — попита тревожно.

— Богъ да ѝ е на помощъ, зашепнаха монаситѣ, тя изгуби татка си и ума си.

— Господи помилуй! закръсти се игуменътъ, „пази и закриляй отечеството“!

— Въ царскиятъ палатъ се извърши нечувано злодѣяние, подвзе Иокимъ.

— Иванко уби Асѣня! додаде Игнатий.

При тия думи Мария се сепна и се хвърли въ краката на игумена.

— Не го убивай Иванко, смили се надъ татко ми! приплака тя, дърпайки му ржцетѣ.

— Успокой се, чадо мое, повдигна я игуменътъ, тукъ си далече отъ злодѣйски ржцѣ, а и добриятъ ти татко е въ безопасностъ.

Тя го загледа втренчено и се засмѣ грѣмко. „Какво казвашъ, ти не си го убилъ, или не си ти Иванко, ха, ха, ха . . . той имаше мечъ на пояса си, а ти броеница, кжде е Иванко, кжде е татко ми?“

— Ти имашъ нужда отъ почивка и спокойствие, мило дете, отдѣхни си по-напредъ и после, когато си съвземешъ силитѣ, ще дойде твоятъ скѣпъ баща и ще те изведе отъ тука. Ти си сънувала лошъ сънъ, уморена си и измѣчена, отспи си, отмори се, всичко ще си бжде както е било.

Тя загледа тихо ту монаситѣ, ту игумена, после се разрида, плачѣтъ ѝ премина въ тихо хълцание, тя сграбчи съ една ржка дѣсницата на игумена и потривайки чело съ другата, издума:

— Какво каза ти? Кажу ми, сънувамъ ли или съмъ луда, или вий сте луди. Какво дия азъ тукъ, защо ме доведохте, азъ искамъ да видя татка, пуснете ме!

Игуменътъ я накара да седне, свали отъ плещитѣ ѝ мократа мантия, приглади коситѣ ѝ и тихичко ѝ заговори.

Тя се почувствува приютена, приласкана и леко оброни глава на рамото му. Въ очитѣ ѝ нѣмаше вече ужасѣтъ на безумнето, тя приличаше на нормално същество.

И при тихия разказъ на отца игумена, тя затвори очи и скоро задрѣма.

Товага братята я занесоха въ една скрита отъ погледи килия, сложиха я на легло, поржиха я съ светена вода и решиха да дежурятъ по редъ при нея презъ ноцъта.

Тя спа непробудно цѣлата ноцъ. Вълненията, мжчителния пжтъ и думитѣ на игумена, съвсѣмъ бѣха смутили ума ѝ и сънътъ ѝ донесе забрава. Около леглото ѝ се молѣха монаситѣ и тѣхната тиха молитва звучеше като люлчина пѣсенъ и Мария се усмихваше отъ време на време съ усмивката на младенецъ, надъ чийто съчь бди добриятъ ангелъ хранителъ.

Сутринъта вестъта за убийството на Асѣня се носѣше отъ монахъ на монахъ. Тѣ шушукаха помежду си, кръстѣха се, вълнуваха се, но никой отъ тѣхъ не знаеше, че въ тѣхния манастиръ, дето не можеше да стѣпи женски кракъ, сега се намира дъщерята на убития бѣлгарски царъ. Само тримата посветени въ отвличането на Мария, бдѣха надъ плѣнницата и се мжчеха да я утешаватъ съ измислени истории.

Тѣхнитѣ усилия не останаха безъ успѣхъ. Мария бѣ забравила за грозната случка и възприемаше съчиненитѣ отъ монаситѣ разкази за истини и не проявяваше вече никакви признаци на лудостъ.

Скоро въ манастиря, преданъ на Асѣновци, се пренесе роптанието на недоволния народъ и монаситѣ се събраха на групи да се съвещаватъ, какъ да подпомогнатъ повдигация се бунтъ противъ самозвания царъ-убиецъ.

Князь Петъръ, чичото на Мария, по това време се намираше въ Прѣславъ. Щомъ се научи, че братъ му е убитъ, той припустна коня си къмъ Търново. Но преди да стигне тамъ, се отби въ манастиря, дето той често обичаше да се спира. Въ

този манастиръ той бѣ далъ обетъ, че ще се покалугери, когато царството се успокои отъ ужаса на прекаранитѣ войни.

Той намѣри между монаситѣ цѣлъ зогворъ, който чакаше само вождъ, за да почне да действува. Но той не бѣше войнственъ и се считаше неспособенъ за вождъ.

За да го окуражи и му внуши, че той е най-подходящия човѣкъ, който трѣбва да застане на чело на дѣлото, игуменътъ го поведе въ една затѣтена килия, въ която имаше скрита врата.

Презъ тая врата въведоха Мария.

Като я видѣ, Петъръ заплака и се спусна да я пригърне. Тя позна чичо си и падна като покосена въ обятията му. Той я замилва и я обсипа съ нежни думи.

Тя бѣ навѣла глава и тихо стенѣше.

— Какво те мжчи, мило дете! запити я Петъръ.

— Чичо, чичо, де е татко и какво стана съ Иванко? попита тя.

Петъръ погледна игумена, този му направи знакъ да мълчи.

Азъ сега отивамъ въ Търново, мила внучко, и ще се върна да ти донеса известия, промѣлви той, обръщайки глава, за да скрие сълзитѣ, които течеха по лицето му.

Игуменътъ го хвана подъ ржка и го изведе отъ килията: „Тя бѣ изгубила ума си, княже, но съ Божия воля и милость тукъ тя се съвзе отъ първия ударъ. Отдалечавайки я отъ истината, ний се надѣваме съ Божията помощъ да ѝ успокоимъ духа и когато тя стане господаръ надъ разсѣдъка си, ще може да се подготви чрезъ молитви и укрепена въра въ Бога да посрещне спокойно горчивата истина. И ако тя чувствува угризение на съвестъта си за грѣха, който ѝ приписватъ...

— Какъв грѣхъ? прекъсна го Петъръ.

— Говорятъ че тя е дала ключоветъ на бащиния ѝ покой.

— Това е невъзможно! извика Петъръ, потомката на Асѣновци не е способна на предателство. Това е клевета!

— Но тя е била влюбена въ Иванко и той я измамилъ да му даде ключоветъ. Грѣхътъ ѝ е невиненъ, но последицитъ му сж толкова страшни, че тя не е могла да ги посрѣдне безъ да претърпи помрачение разсѣдка ѝ. Сега, отритната отъ любимия мжжъ и лишена отъ единствения си родителъ, за нея единствено спасение е въ бѣгството отъ живота. А най-подходяще прибежище въ това и бѣгство ще бжде светата обителъ, въ която тя ще намѣри вѣчния отецъ и небесенъ женихъ, Господа Бога и Неговия синъ Иисуса Христа.

Бедно дете, издума съ задавенъ гласъ Петъръ, сждено било ти, пълна съ животъ, да се заточишъ въ манастиръ, а азъ, наситения на суетния животъ зрѣлъ мжжъ, който бѣхъ далъ обетъ да стана монахъ, да взема мечъ въ рѣка, за да отмъстя за тебе и за брата си!

Не само за царския ви родъ, княже, но и за поруганото отечество си длъженъ да отмъстишъ. Не губи време, а събери войски и ги поведи срещу злодѣя.

Петъръ нѣма сърдце да се върне да види пакъ Мария, а припусна обратно коня си къмъ Прѣславъ да събере своитъ вѣрни войски и ги поведе срещу Търново и Иванко,

Мария чакаше и се молѣше непрестанно Богу. Въ молитвитъ си тя произнасяше редомъ съ името на Асѣня и това на Иванко и надеждата, че ще ги види ѝ даваше сили.

Когато войскитъ на Петра зав-

зеха Търново и Иванко избѣга при византийцитъ, Мария биде оставена да се движи свободно въ манастиря, но я пазеха само да се не отдалечава отъ него.

Петъръ дойде, както бѣ обещалъ да я навести. Като го зарна, тя се хвърли на шията му и го замоли да я заведе при баща ѝ. Но като видѣ брадясалото му лице и знакътъ на царско достоинство, тя изпищѣ и припадна.

Страхувайки се да не изпадне наново въ лудостъ, монаситъ я отнесоха въ манастирската църква, поставиха я въ единъ столъ и запѣха въ строенъ хоръ мелодични химни. Подъ звучитъ на тия божествени химни, Мария отвори очи и като разбра кжде се намира, падна на колѣни и усърдно зашепна молитви.

Намирайки момента за благоприятенъ, игуменътъ започна слово, въ което съ неподобно искусство описа злодѣянието на Иванко, участъта на Асѣня, бѣгството на убиеца и оженването му за Теодора, дъщерята на отечествения врагъ, севастократора Исакъ.

Мария слушаше съ очи наведени къмъ земята и сълзитъ ѝ волно капѣха по каменния подъ. Тя се виждаше изоставена и измамена, но все пакъ думитъ на игумена бѣха пълни съ прощение и ѝ носѣха примирение съ постигналата я участъ.

Игуменътъ свърши и се обърна къмъ нея :

— Сега ти можешъ да се върнешъ съ чичо си, царъ Петра въ Търново, дете мое, да заживѣешъ пакъ като царкня и да покажешъ съ живота си, че си достойна потомка на Асѣновци. Манастиря те запази за живота, сега неговата задача е свършена.

— Не, отче, каза тя твърдо, въ мирския животъ вече нѣма мѣсто

за мене. Азъ ще остана, да служа Богу и въ ежечаснитѣ си молитви да измоля упокоение за душата на мжченически загиналия ми баща и да измоля прошка за грѣховеѣ, които съмъ сторила.

—А какво ще каже чичо ти за това твое желание? попита игуменѣтѣ.

Петърѣ се приближи до Мария, цѣлуна я по челото и благославяйки я башински каза:

— Постѣпи тѣй, както те е нау-

чилъ Богъ, мило дете, и както ти желаешъ. Ако е сждено да се изпълни моя обетъ и азъ единъ день ще последвамъ примѣра ти.

Следъ единъ часъ Петърѣ и свитата му напуснаха гостоприемния манастирѣ, припускаяки конетѣ си къмъ близното село, въ което отвеждаха Мария, за да я оставяѣтѣ да служи въ тамошния девически манастирѣ.

Р. Беата.

В. М. Нестеровъ и неговото творчество.

Ние често помѣтваме въ „Християнка“ картини отъ М. В. Нестеровъ. Нужно е да видимъ кой е той.

Михаилъ Василевичъ Нестеровъ се родилъ въ 1862 год. въ гр. Уфа, Росия, отъ богати родители. Срѣдата, въ която израсалъ, била истинско руска и при това религиозна.

Въ неговото семейство особено силно се почиталъ св. Сергий Радонежки — единъ отъ любимитѣ светци на руския народъ. Срѣдното си образование Нестеровъ получилъ въ Москва. Когато билъ въ последнитѣ класове, той вече вземалъ частни уроци по живопись, а като свършилъ курса на реалното училище, постѣпилъ въ Московското училище по живопись, следъ това — въ Петербургската художествена академия. Негови ржководители тукъ, между другитѣ, били Крамской, и В. М. Васнецовъ. Скоро у Нестеровъ заговорили свои природни, самостоятелни стремежи, и той тръгналъ по свой пѣтъ, различенъ отъ она на Васнецова, като даже надминалъ учителя си съ по голѣма задушевностъ въ своето творчество.

Известността на Несторова расла постепенно.

Около 1887 год. Следъ редъ други картини, явила се на изложба неговата картина „Видението на отрока Вартоломея“. Тя спечелила популярността на художника. Тѣй силно било обаянието отъ младия талантъ, че картината получила грамаденъ успѣхъ, въпреки всички предубеждения, съ които била отначало посрещната картината, която поскоро приличала на икона и не подхождала за изложбата.

Въ 1888 год. Нестеровъ предприелъ пѣтешествие задъ граница съ цѣлъ да се добре опознае съ художественото изкуство въ Европа. Въ 1890 год. той билъ поканенъ да изографиса Киевския съборъ на „Св. Владимира“ заедно съ Васнецова, Свѣдомски и Катарбински.

До като траяло изографисванieto на храма — въ продължение на 6 години, па и по-сетне — Нестеровъ излизалъ съ разни картини въ разни изложби. Най-после въ 1907 год. той самъ направилъ изложба въ Петербургъ и Мсква и тогава

окончателно спечелил име на велик руски художник.

II

Най-силната страна на Несторовото творчество, заради което той особено се цени във Русия, е тая, че национално-историческият и съвремения — личен елемент у него сж неразривно слѣти въ едно цѣло.

Нѣма съмнение, че Несторовъ е поетъ на народната душа. Но едновременно той е и лирикъ, който, както и всѣки лирикъ, излива своето лично, индивидуално чувство. Художникътъ слага въ картината своята дълбоко развълнувана душа, той намира мѣсто между душата на сърдцето и външнитѣ форми. А това е рѣдкъ даръ.

Другъ мотивъ у Несторова — това е радостта, но не простата земна радост, не доволното веселие отъ своята сждба, но известно тихо небесно умиление, резултатъ на вътрешна победа надъ скръбта. У него, като у истински поетъ, има изостренъ слухъ къмъ вътрешнитѣ движения на сърдцето, къмъ ония, движения, които сж най-доброто нѣщо у човѣка. Поради това и неговитѣ картини по нѣкога приличатъ на цѣло откровение.

Като колористъ Несторовъ не представлява първоразрядна сила, но като изразителъ на „настроние“, като художникъ въ висша смисълъ на думата, той, безсъмнение, е единъ отъ най-виднитѣ майстори на съвременното изкуство.

III

Отдавна Несторовъ се счита за религиозенъ художникъ по преимущество. Той даже е по-религиозенъ отъ В. Васнецова, тъй като повече отъ него е мистиченъ, повече постоенъ въ своето религиозно схващане. Причинитѣ на тая репутация на Несторова, не се крие само въ

това, че той е разработилъ по-голямо количество църковни сюжети, написалъ е маса икони, а и въ цѣлия характеръ на неговото творчество. Може да се каже, че въ своитѣ картини той е повече религиозенъ, отколкото въ своитѣ икони, тъй като тукъ той е повече свободенъ, искрененъ, индивидуаленъ, по-малко стѣсненъ отъ традиционитѣ форми, по-малко поробенъ отъ шаблона.

Несторовъ умѣе да удохотворява природата, да слива и пейзажа, и фигуритѣ въ едно цѣло, звучаще въ хармонически акордъ. Ако нѣкой неговъ светецъ се моли, намъ се струва, че и цѣлата природа наедно съ него се моли. Ако върху лицето на светеца е радостно умиление, намъ се струва, че и всичко наоколо се радва съ него, всичко празнува наедно съ него въ обща благодарностъ къмъ Бога.

Цеността на религиозното настрояние, стремѣжътъ да се превръща изкуството въ служба Богу, — тия черти позволяватъ да се приближи Несторовъ къмъ художницитѣ преди Рафаела. Характерътъ на неговото творчество твърде много отговаря на онова, което изисквалъ отъ изкуството Рйоскинъ и което осществявали въ своитѣ картини, казанитѣ съвременни нему художници. Това е стремѣжъ да се разкрива предъ зрителя таинствената душа на природата, да се показватъ въ нея елементитѣ на духовното, вѣчното. Несторовъ, както и казанитѣ художници, слива изкуството съ религията, картината съ молитвата.

По-важни картини на Несторова сж: „Пустинникъ“, „Мечтатели“, „На горахъ“, „На родинѣ Аксакова“, „Свирѣлъ“, „За Волгой“, „Св. Дмитрий Царевичъ, убиенный“, „Слава

Всевишнему на землѣ и на небесахъ“
„Святая Русь“.

IV

Остава да кажемъ нѣщо и за иконописнитѣ работи на Несторова и най-вече за оная серия, която се намира въ Киевския съборъ на „Св. Владимира“.

Въ тоя съборъ на Несторовата четка принадлежатъ : 4 иконостаса—16 фигури, два задпрестолни стенини образи, на балкона (въ женското отделение) Рождество Христово и Възкресение — Богоявление — въ кръщалнята.

Въпреки това, че тия образи сж изпълнени съобразно съ изискванията на православната църковна иконопись и, следователно, подчинени сж на известни традиционни форми, все пакъ въ тѣхъ ясно се вижда индивидуалността на художника. И това особено се забелезва, ако се сравни работата на Несторовъ съ работата на неговия учитель Васнецовъ въ сжщия съборъ.

Най-добъръ отъ всичкитѣ образи на Несторова — това е иконата „Рождество Христово“. Тя цѣла е проникната отъ дивната поезия на оная свещена нощъ, съ която въ цѣлия християнски свѣтъ е свързано тѣй много добри чувства. Особено е добро лицето на Дева Мария, а сжщо и лицата на овচারитѣ. У последнитѣ даже е предадено тѣхното очудване

и благоговѣние, съ които тѣ съзерцаватъ Божествения Младенецъ.

Образа на Възкресението Христово е проникнатъ съ тържествено, празнично настроение. Много поезия му предаватъ групитѣ бѣли разкошни цвѣтове, съ които е запълнена отпредъ картината. Лицето на възкръсналия Христа е изписано въ строго съответствие съ иконописния типъ.

Въ противоположностъ на творенията на Васнецова, много отъ които дишатъ енергия, сила на волята, нравствено мжжество, светиитѣ на Несторова сж тъжни, меланхолични. Отъ тѣхнитѣ лица повечето вѣе скръбъ или състрадание. Рѣдко скръбъта се замѣня съ радостно просвѣтление, духовно блаженство, както е у младата великомжч. Варвара.

Несторовъ успѣлъ да вложи въ своитѣ икони свойствената му любовъ къмъ руската природа и любовъ къмъ всичко руско. И тѣй, чисто руското направление и религиозното съдържание съставляватъ главна заслуга и сж причината за успѣха на Несторова.

Несторовъ обогатява живописъта съ нови мотиви, разширява областъта на художественото съзерцание. Той умножава съкровищницата на искуството съ нови приеми на техниката и най-важно, съ указване на нови перспективи за вътрешното съдържание на живописъта.

Разпростанявайте изданията на
Братството „Бѣль Кръсть“.

Отче нашъ

Муз. Т. И. Середы

Solo
Сопрано
или
Теноръ

Andante

p От-че нашъ и-же е-сина небесѣхъ. да свѣтит-ся и-мя Тво-

Хоръ

p От-че нашъ и жа-е-си да свѣ-тит-

pp

е, да при-детъ царствіе Твое, да бу-детъ во-ля Тво

са да при-детъ, да будетъ во-ля Тво

Adagio

я-ко на небе-си и на зем-ли. Хлѣбъ нашъ даждь намъ днесь и ос-

даждь намъ днесь и ос-

я на зем-ли хлѣбъ нашъ даждь днесь

на зем-ли

f

та-ви намъ долги на — ва я-коже и мы ос-тав-ля-емъ

дол-ги на-ва... ос-тав-

ff

должни-комъ на - шимъ.

ля - ежъ ооджни-комъ на - шимъ.

И не введи насъ во ис-ку-ше - - ни - е, но из-ба - ви

р и не введи насъ во искуше - ни - е насъ

не введи насъ

насъ отъ лу-ка-ва - го,

насъ но из-ба - ви насъ насъ насъ отъ лу-ка - ва

отъ лу-ка-ва - го.

го, отъ лу-ка-ва го.

Кой предаде дякона Игнатий — Левски.

(Изъ моитѣ бележки)

(Продължение отъ 1 и 2 книжка).

* * *

Анастасъ Н. Стипцовъ 76 г. отъ Ловечъ. Запазень старецъ, съ жива и подвижна паметъ. Неловко му е да дава показаня срещу свои роднини. Величка Хашнова му била леля по жена, а попъ Луканови вуйчовци. Но каквото знае ще си каже.

— Левски познавамъ. Виждалъ съмъ го на два пжти. Познавамъ и Пано Петковъ или както го прекоросвахъ Бонжора. Той бѣше пияница, нечестенъ човѣкъ. Постоянно дружеше съ турцитѣ. На него хвърляха вината, че следилъ Левски и го предалъ на турцитѣ. Гечо Хъшната и Величка жена му, сестра на Марина П. Лукановъ познавамъ, но тя ми е леля . . . по добре е да не гворя . . . умрѣди сж. . . Господъ да ги сжди . . . кой ги не познава колко добри бѣха.

Кжде края на октомврий арестувахъ Маринъ, Попъ Луканъ, и Пжшковъ, и ги затвориха въ конака, а Величка у Попъ Кръстю, дето я пазеха заптиета.

Като ги изпратиха въ София, арестувахъ Попъ Кръстю и Якимъ Шишковъ. Търсиха и Ив. Драсовъ. Той бѣше избѣгалъ по рано. Якимъ бѣше богатъ и влиятеленъ, не му направиха нищо зло. Попа били презъ нощъта и го пуснаха. Нѣмалъ никаква вина . . . турскитѣ чиновници много бѣха замислени, че подъ носятъ имъ имало комитети и тѣ ги не виждали. Страхувахъ се отъ наказание. Тѣ сами гледахъ да прикриватъ. Затова и Тодоръ Кирковъ, който нае на Чалко Посатя хана, дето се събирахме отпосле, бѣше станалъ много вироглавъ и псуваше турцитѣ въ очитѣ.

Маринъ бѣше кметъ на Ловечъ до 1883 год. после Окр. Управителъ. Той не минаваше за честенъ човѣкъ. Ако ме не лжжи паметъта, градски инженеръ бѣше Чермакъ — чехъ. Когато планираше ул. Патр. Ефtimi, поби колець така, че кжщата на Маринова братъ трѣбваше да се вземе за улица. Следъ инжинера, мина Маринъ, измъкна колеца и го захвърли. Азъ се възмутихъ и хвърлихъ

Жълтишки воевода † 1925 г.

п. Георги Антиповъ.

две буци пръстъ върху му. Улицата сега затова е крива. За да запази имота на брата си, изкриви цѣлата улица. Само това ли е. Като събираха данъцитѣ цѣлия градъ пицѣше. Такъвъ си бѣше и по рано.

Стоянь куюмджията, за него ще помни Ловечъ во вѣки. Обраха турскитѣ кѣщи по време освобождението, па като се върнаха турцитѣ, изкарваше народа да жъне по нивитѣ, и избити бѣха хиляди души. Той е голѣмъ изедникъ и лъжець. Се около Марина и Пжшкова се въртѣше. Якимъ Шишковъ помагаше много. Той бѣше като ятакъ на Левски. Хаджи Мичо бѣше повече отъ турчинъ и прави сж ловчанци, като шу-

шукать, че той е и предателя.

* * *

Петъръ Шишковъ, 35 год., отъ Ловечъ, синъ на Якимъ Шишковъ (* 1815 † 1902 г.) поспомени отъ своя баща ни даде следнитѣ сведения:

—До като бѣше живъ баща ми, разпитвахъ го постоянно за Левски и неговото време, но не всѣкога бѣше разположенъ да говори. Когато се освети паметника презъ 1901 година, издигнатъ въ паметъ на Тодоръ Кирковъ, Василь Левски и другитѣ ловчанци, борци за свободата ни, държаха се речи, въ които се викаше срещу Попъ Кръстю като предателъ. Той не бѣше живъ и тѣ свободно клеймеха. Попитахъ баща си: защо клеймятъ попъ Кръстю, нали не е той предателъ?

„Остави ме сега, извика ми нервно, сжщо възмутенъ отъ тия речи, има много работи, които скоро ще се разяснятъ. Попъ Кръстю не предаде Левски, а другъ и се знае кой е.

Отъ тоя день той стана много мраченъ и мжно можеше да се изкопчи отъ него нѣщо.

Той ми разказваше, че Негово Блаженство Екзархъ Иосифъ, като дошелъ за митрополитъ въ Ловечъ, дочулъ за мѣлвата и, като личенъ приятелъ на Левски, разследвалъ случката и знаялъ истинскитѣ предатели. Само така позволилъ на попа да служи съ него.

Презъ м-ць Декемврий 1872 година на малка коледа преди залавянето на Левски, който

идель къмъ Хармането, за да се види съ баща ми, билъ проследенъ и подгоненъ отъ турската полиция. Дяконътъ влѣзълъ въ хамбара (склада за кожи и пашкули) при баща ми, смигналъ му и изцъкалъ „язъкъ“. Следъ него влѣзли турски заптиета на чело съ Али чаушъ-помакъ. Мигътъ билъ критически. Баща ми безъ да мисли, поканилъ неканенитѣ гости да седнатъ и пиятъ по една ракия, па ги помолилъ да му помогнатъ да направятъ пазарлъча съ търговеца на кожи.

„Едно къораво ударихъ, та помагайте! На единъ ахмакъ, кожи продавамъ, дава добра цена; помагайте, ще има кръчма.

Пазарили се Левски и баща ми, но въ джоба на търговеца нѣмало нито стотинка поне за капаро. Баща ми незабелезано спусналъ фишекъ желтици въ джоба му и той „каафетлия“ наброилъ 25 желтици за капаро и се збогувалъ, а заптиетата започнали да гуляятъ за добрата здѣлка.

По едно време Али помакътъ, се сътилъ за какво дошълъ и се затюфкалъ.

„Е Якимъ Чорбаджи, какво я свършихме?“

„Какво има? Нали помогнахте да направимъ пазарлъка?“

„И други пжтъ, когато има такова къораво повикай ни пакъ.“

Презъ време на преглеждане кожитѣ и пазаряването, баща ми съобщилъ на Дякона, че се готвятъ да го предадатъ и го замолилъ веднага да заминне за Букурещъ, да не остава повече въ Ловечъ.

На третия Коледенъ день Левски билъ заловенъ. Отъ конака повикали и баща ми да види „башъ комитата“, който билъ уловенъ. Съ подкосени крака той отишелъ да види. Влѣзаль въ конака и тамъ видѣлъ Левски съ окървавена глава, който се приструвалъ, че го не познава. Следъ малкъчъ разпитъ дали го познава, баща ми измолилъ отъ каймакана разрешение да донесе храна отъ къщи на тоя чужденецъ, понеже било най-голѣмия християнски празникъ. Каймаканина се съгласилъ, но храната била раздробена и прегледана дали нѣма нѣщо поставено въ нея. Обаче, на дъното на сахана било написано: „Инкери! всичко унищожено“, когато върнали сахана, написаното било заличено отъ Левски. Въ конакътъ никой не знаялъ че, заловениятъ е Левски. Виканитѣ лица, казали, че не го познаватъ. Каймаканина и другитѣ турски чиновници казвали, че били хванали „башъ комита“ — „голѣмъ комита“. Между виканитѣ били Хаджи Милчо и много други, имената на които съмъ забравилъ вече. Това правили туршитѣ, щомъ като видятъ, че нѣкой го познава, веднага да го арестуватъ, за да узнаятъ кой е хванатия, защото Левски казвалъ; „азъ съмъ търговецъ отъ Ромжния и никого непознавамъ“. Очитѣ му били сведени къмъ земята и никого не поглеждалъ.

Следъ обѣдъ Левски заедно съ Никола Цвѣтковъ и Хр. Латиница били откарани за Търново, та тамъ пашата да ги изпита. Ако били узнали тур-

цитѣ, че хванатия е Левски, щѣли да го изпратятъ въ София и наградата, обещана отъ правителството, да се раздаде на Ловчанската полиция.

Когато Маринъ п. Лукановъ, Димитъръ Пжшковъ и попъ Луканъ били откарани въ София, отъ тамъ телеграфирали да бжде арестуванъ баща ми, Иванъ Драсовъ и Попъ Кръстю, като съучастници на Левски. Баща ми билъ обвиненъ отъ Димитъръ Общия, че въ нашата градина се събирали по нѣкога комитетскитѣ хора на събрание. Каймаканина лично съ своитѣ чиновници дошелъ у дома. Било на обѣдъ. Баща ми ги поканилъ на софрата. Сложилъ имъ ракия и гивечъ, той знаеялъ предварително отъ нѣкой вжтрешенъ, че ще го арестуватъ. По едно време каймаканина се обърналъ къмъ баща ми:

„Е, Якимъ Чорбаджи, та и ти си билъ царски врагъ а?“

„Кой? Азъ ли? — попиталъ тати спокойно, па изгледалъ гоститѣ си, станалъ отъ софрата и изкрѣскалъ:

„Хайде всички вѣнъ. Щомъ съмъ царски врагъ, що щѣте при менъ., — и безъ да му мисли дръпналъ мѣсая и всичко що било по софрата станало на парчета. Въ това време заптиета правила обискъ изъ пространния хамбаръ и доложили за неуспѣха си на каймаканина. Той за да успокои тати му казалъ:

„На шега ти казахъ, чорбаджи. Ичъ може ли да вѣрвамъ, че она вагабонтинъ Общия, ще каже истината. Той,

за да се отърве, маса народъ е съобщилъ отъ Ловечъ. Ама, може ли, когато гоцавашъ насъ, да правишъ „икрамъ“ на ония комити. Па това ставало предъ очитѣ ни. Кжде сме биле, та не сме виждали? Ние не вѣрваме, чорбаджи, че ти не си нашъ приятель.

Баща ми ходилъ и въ конака на разпитъ, но за какво е разпитванъ не помня.

Димитъръ Пжшковъ билъ прибранъ отъ тати, като за писаръ. После го направилъ съдружникъ въ кръчмата, но не и въ цѣлата му търговия.

Баща ми се познавалъ добре съ Левски, Сава Раковски, Панайотъ Хитовъ, Палаузовъ, Априловъ, Евлоги Георгиевъ съ последнитѣ и търгувалъ.

Баща ми умре, ритнатъ отъ конь. Той бѣше силенъ и съ твърдъ характеръ, мълчаливъ и скромень. Винаги отбѣгваше да разправа за своитѣ работи. Затова и много неясности има въ неговия животъ. Той винаги се сърдѣше на Маринъ П. Лукановъ и Д. Пжшковъ за тѣхнитѣ не добри обноски съ населението, което до вчера робъ на турци, сега писка кански отъ „Освободители“ и управници. При събиране на данацитѣ отъ М. п. Лукановъ, населението писнало. Продавала се покжщнината и на постжпкитѣ на тати, който отстжпилъ кметското мѣсто на Маринъ п. Лукановъ. той му казалъ: „Защо пицатъ? Ние като се борихме за свободата имъ пицѣхме ли? На една махала една харания стига да се ператъ и си варатъ качамакъ.“ (Следва

Увлечение по свѣта.

„Истинската вдовица и самичка се надѣва на Бога и пребжда въ моления и молитви день и нощъ, а сластолюбивата приживѣ е умрѣла“.

(1 Тим. 5, 6).

Об инеліето, направено отъ апостола противъ живѣещитѣ посрѣдъ удоволствия вдовици, е твърде строго, но подъ него подпада не само вдовицата, но и всѣки човѣкъ, за когото удоволствията съставляватъ животь, и който всецѣло се отдава на това, което обикновено се нарича „свѣтъ“.

Кой е свѣтски човѣкъ? Този, който съкровището и сърдцето си полага въ свѣта, или, още по-опредѣлено, този, за когото развлеченията и удоволствията на настоящия животъ съставятъ главна и неизбѣжна грижа. Да предположимъ даже, че той избѣгва удоволствията, явно прѣстѣпни и зловредни, все пакъ той свободно диша само въ изкуствена атмосфера; общество, съ неговитѣ условни изисквания, съ неговитѣ празненства, шумъ и блѣсъкъ, съ непрекъснатитѣ и разнообразни развлечения нему е необходимо. Свѣтскитѣ човѣкъ не е пороченъ човѣкъ, но въ това се за-

ключава опасността и съблазнителността на неговото състояние. Той е готовъ да послуша гласа на св. ап. Иоанъ: „не обичайте свѣта, нито това, което е въ свѣта“ (1 Иоан. 2, 15), но въ сжщото време той желае да примири въ известна степенъ благочестието съ свѣтскитѣ изисквания.

Възможно ли е, при все това, такова примирение? За да се отговори на този въпросъ, не е нужно да се разбере какви удоволствия сж позволени и какви не. Пъкъ и трудно е да се направи това разграничение. Нѣкои посрѣдъ свѣта сж запазили всичката чистота на душата си и безъ повреда благочестието си, когато сжщиятъ този свѣтъ, подобно на птицитѣ небесни въ извесната притча (Мат. 13, 4), е изкълвалъ у другога всичкото небесно семе. Но безъ преувеличение може да се каже, че вкусътъ, привычката и страстьта къмъ удоволствията малко по малко разслабватъ душата, правятъ благочестието повърхностно, изоставятъ на заденъ планъ „едното по-трѣбно“, отегчавтъ крилата на вѣрата, прекъсватъ общението съ Бога и даже заплашватъ

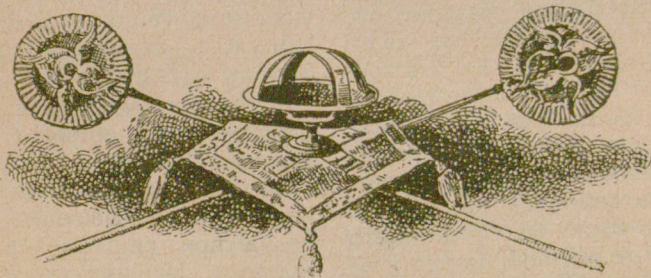
съвестът и волята. Любовта към свѣта, която има за душата чисто вънкашна наклонност и, която, у нѣкои избрани лица си о тава вънкашна, подобно на вълна, която сама се удря въ стениѣ на храма, но не прониква въ срѣдата му, у голѣмата частъ постепенно е превръща въ вжтрешно разположение; тя не се задоволява съ това, което обхваща нравствената личносъ, но я и храни, ако съвсемъ не я залѣе.

Този, който живѣе средъ удоволствия, прави отъ удоволствията свой животъ. Той не може да мине безъ ѣхъ и става неспообенъ да се наслаждава отъ други удоволствия — удоволствията на мирното домашно огнище и особено удоволствията на нравствения животъ. Ето защо за него може да се каже, че неговия животъ, въ божествена смисълъ на думата, угасва и че, безъ да се

гледа на видимитѣ знаци и шумния животъ, свѣтския човѣкъ е мъртавъ, мъртавъ за Бога и за вѣчния животъ. И тъй като тази смъртъ е настъпила бавно, чрезъ постепенното разложение на нравственото същество, то той не съзнава, не вѣрва, ако му говорятъ за това, даже не гоудва и проте тира въ името на своето достоинство като честенъ човкъ и толкова повѣрно отдаличава себе си отъ Бога и истинския животъ, считайки с бе си живъ, когато той е мъртавъ.

Християнино, брате мой, неизвесно ли е за тебе това зло, което е погубило толкова души? И ако ти го знаешъ не ще ли пожелаешъ да се обърнешъ къмъ Бога, докато е време, за да извлече живота ти отъ пропастьта, въ която ти постепенно потъвашъ, и да го увѣнчае съ цвѣта и съ пѣсни на уста?

Превел. Свещ. В. Липчевъ.

Наука за духовния животъ

Човѣшката душа. Мислителната страна.

Ако влѣзнемъ въ себе си, ще забележимъ много и разнообразни действия и движения. Едни влизатъ въ душата, други излизатъ, едни се приематъ,

други се отхвърлятъ, едни се изработватъ, други се преработватъ. Душата е вѣчнодвижуща се и при едно състояние не може да стои.

Ако искаме да проучимъ душата, като гледаме на нея

изобщо, нищо не можем да разберемъ. Трѣбва нейнитѣ действия да раздѣлимъ на родове и следъ това всѣки родъ по отдѣлно да разглеждаме. Отдавна хората сж се вгледвали и сж раздѣлили всички действия на човѣшката душа на три вида: мисли, желанія и чувства, като сж нарекли всѣки видъ особна страна на душата — мислителна, желателна и чувствуваша. Ще се възползуваме отъ това раздѣление и ще разгледаме подробно всѣка страна.

Главнитѣ занятия на мислителната страна на душата сж:

1. Всичко, каквато човѣкъ забележи посредствомъ своитѣ петъ чувства или каквото чуе за каквото и да било, — всичко това да си го представи, въобрази и да го запомни. Тая способностъ на душата, която въобразява възприетото и чутото за нѣщата, се казва въображение, а способността, която го запомня — паметъ. Нищо не може да влѣзе въ душата безъ въображението и паметъта. Освенъ това, и цѣлата дейностъ на душата се гради върху въображението и паметъта. Онова, което паметъта не е запазила, то не може да се въобрази. Понѣкога самата душа ражда направо мисли. Но и тѣ веднага се обличатъ въ образъ. Цѣлата мислителна страна на душата е образна.

2. Въображението и паметъта, обаче, не мислятъ. Тѣ сж само работни сили, агенти на душата. Тѣ добиватъ материала за

мисълта и го пазятъ въ душата. Самитѣ мисли излизатъ отъ душата и ставатъ по нейнитѣ закони. Да вземемъ за примѣръ детето, което, щомъ забележи нѣщо, веднага почва да пита: какво е то? кой го е направилъ? защо? и пр. докато не бжде удовлетворено, не се успокоява. Ислителността на душата именно се започва съ ражданието на мисли въ отговоръ на тѣхъ, или пъкъ приемане на готови мисли отъ други хора. Способността на душата, отъ която се раждатъ такива въпроси и която се избира или сама ражда мислитѣ въ отговоръ на въпроситѣ, се казва разсждѣкъ. Неговото назначение е да разсждава, обмисля и намира нуждитѣ решения. Всѣки човѣкъ, ако се понаблюдава малко, ще забележи, че у него нищо не става безъ обмисляне и съображение. Всичко, даже и най-дребното нѣщо, трѣбва да се обсжда, макаръ даже и за моментъ, съвсемъ набързо.

3. Когато човѣшкиятъ разсждѣкъ още обмисля нѣщо, въ тоя моментъ още нѣма опредѣлена мисълъ. Опредѣлена мисълъ се явява само, когато се намѣри решение на нѣкой въпросъ. Нашиятъ разсждѣкъ се рови, като търси, какво нѣщо е известна вещь, откъде е тя, защо е и пр. Когато човѣкъ наѣри такова решение, било самъ го чуе отъ другиго и се съгласи съ него, — тогава обикновено казва: „сега вече разбирамъ“. Нѣма какво повече да се мисли, работата е решена. Това решение дава покой на нашата мислителностъ

относно занимаващия ни предметъ. Тогава добитата мисълъ — отговоръ се слага въ душевния складъ — паметъта, а пъкъ разждъка започва да се занимава съ други предмети и въпроси. Изъ паметъта се взема тая или оная мисълъ всѣкога, когато стане нужда било за разрешение на други въпроси, било като материалъ при съставеното на други мисли, Всички, създадени по тоя начинъ понятия за нѣщата, съставляватъ образа на човѣшкитѣ мисли, който се проявява винаги, когато ние говоримъ. Тоя материалъ е нашето знание, добито посредствомъ мислителенъ трудъ. Отъ това следва, че колкото повече решени въпроси човѣкъ има, толкова повече опредѣлени мисли и понятия има за нѣщата. А колкото повече има такива мисли и понятия, толкова по широкъ е кръга на нашето знание.

Отъ казаното следва още, че разждъкътъ стои по-високо отъ въображението и паметъта, тъй като той съ своя мислителенъ трудъ добива за човѣка опредѣлени за нѣщата понятия и знания.

Какво нѣщо пъкъ е мнение и предположение? Човѣкъ не може да даде опредѣленъ отговоръ на всѣки въпросъ. Мисли, мисли и нищо опредѣлено не намисля. Въ края на краищата отговаря: може би така, а може и иначе. Такъвъ отговоръ на въпроситѣ е мнение и предположение. Въ цѣлия нашъ мисленъ складъ последнитѣ сж повече отъ знанията.

Когато нѣкой човѣкъ обмисля известенъ кръгъ отъ предмети и самъ се добере или отъ други заимствува тъй много опредѣлени за тѣхъ мисли и понятия и нерешеното пъкъ успѣе да допълни съ такива сполучливи мнения и предложения, че може цѣлия тоя кръгъ отъ предмети да го счете за достатъчно вече опознатъ и уясненъ, тогава всичко добито привежда въ редъ и се излага въ връзка и последователностъ и се получава наука за ония предмети. Науката е вънець на мислителната работа на разждъка.

Отъ всичко това става ясно, въ що се състои естествената и законна работа на човѣшката мислителна сила. Нейната работа е трудолюбиво да обсъжда още неузнатото, за да го познае. Всички хора немогатъ да следватъ наука. Но всички могатъ и трѣбва да обсъждатъ заобикалящитѣ ги нѣща, за да добиятъ за тѣхъ понятие. Ето съ какво трѣбва да се занимава човѣшката мислителна сила. Какъвъ ще бжде резултата, т. е. до какво знание ще се добере човѣшката мисълъ, — това ще зависи отъ нейната сила. Важно е, че тя всѣкога трѣбва да бжде заета съ сериозната работа на обмисляне и обсъждане действителността.

Тѣ ли, обаче, бива въ мислителната областъ на човѣка?

Тукъ ние виждаме непрекъснатото движение на разни образи и представления безъ всѣкаква опредѣлена целъ и редъ. Мисли следъ мисли и изпра-

вятъ и ту вървятъ въ редъ, ту една съ друга се преплитатъ, ту вървятъ напредъ, ту се връщатъ назадъ, ту се отклоняватъ на страна, ту се спиратъ отъ нѣщо. Всичко това вече не е разсждаване, а блуждение, скитане и разсѣване на мислитѣ. То е състояние съвсемъ противоположно на онова, каквото трѣбва да има нашата мислителна сила. Това е нейна болестъ, толкова вкоренена въ нея и тъй обща у всички хора, че не може да се намѣри нито единъ човѣкъ, който да може постоянно сериозно да мисли, безъ да се разсѣва и блуждае съ мислитѣ си, които да го откъсватъ и да го увличатъ въ разни страхи.

Даже и честото замисляне на човѣка и то какво състояние е? Ето какво. При него мисълта слиза въ архивата на паметъта и съ помощта на въображението тамъ прехвърля всичкия събранъ материалъ,

като мислава отъ история къмъ история споредъ законитѣ на съединението на представитѣ, като преплита къмъ станалото нѣщо нестанало и често пѣти даже невъзможно, докато не дойде въ себе си и не се възвърне къмъ окръжаващата го действителностъ. За човѣкъ, който се е замислилъ, казватъ: вдълбочилъ се. Наистина, той се е вдълбочилъ, ала въ пустота, а не въ сериозно обсъждане на нѣщата.

ова е равносилно на сънно мечтание — празномислие. Повечето отъ нашето време се губи именно въ такова празно мислие и блуждение на мислитѣ. Въ това нѣщо всѣкой ще се увѣри, ако се наблюдава малко. Нѣкои дни (а не сж ли тѣ повечето) се случва, че нито една сериозна мисълъ не дохожда на ума ни.

Нека всѣки се замисли и отговори: тъй ли трѣбва да постъпва разумниятъ човѣкъ?

РАЗПРОСТРАНЯВАЙТЕ

„Християнка“ — едничкото най-разпространено у насъ списание, тъй много полезно за всѣко семейство!

Ст. Станимировъ.

Каточели, нестигало това зло, та Българската Православна Църква трѣбвало да преживѣе и друго още по-голѣмо, за премахването на което преподобни Теодосий направилъ още по-вече и съ това увеличилъ и безъ това многото си и отъ велика важностъ заслуги за Българската църква. — Българскиятъ царъ Иванъ Александъръ билъ жененъ за Теодора — дъщеря на влашкия войвода Иванко Басараба — и ималъ отъ нея деца. При все това, поради човѣшката си немощъ, той по едно време се влюбва въ една хубавица мома еврейка, та се развелъ съ законната си съпруга, насила я постригалъ за монахиня и я заговорилъ въ единъ девически манастиръ, а после това покрѣстилъ хубавата еврейка, като въ светото кръщение я нарекълъ Теодора, и се вѣнчалъ за нея. Покръстената еврейка станала ревностна християнка и построила много храмове и манастири за слава на Господа нашего Иисуса Христа, ала, като еврейка, тя не могла да се откаже отъ лю-

бовта си къмъ еврейтъ. Гдето и когато и се паднелъ случай, тя защитавала своитѣ единородци; а пъкъ тия последнитѣ, като злоупотрѣбявали съ тая защита отъ царичата, захванали да вършатъ въ България всѣ какви безчиния. Особно тѣ се старяли да хулятъ и безчестятъ светата православна вѣра и църковнитѣ ѝ служители. Тѣй, тѣ говорили хулни думи за Господа нашего Иисуса Христа, за Пресвета Дева Мария — Неговата пречиста и света майка, за тѣхнитѣ икони, за светитѣ храмове и за светитѣ таинства, извършвани въ храмоветѣ или въ домоветѣ на благочестивитѣ християни. Малко това. Тѣ захванали да безчестятъ свещеницитѣ, да ругаятъ монаситѣ и да вършатъ много други оскърбителни за светата ни вѣр и изповѣдницитѣ ѝ работи. — Всичко това еврейтъ вършели, защото, както се каза, се надѣвали на подрѣжка, защита и покровителство отъ царичата еврейка. Останали, обаче излѣгани. Щомъ като се научилъ за тия работи на еврейтъ, преподобни

Теодосий, заедно съ ученика си Романъ, отишълъ при царя и като се разговорилъ съ него насаме, разправилъ му всичко, което евреитъ вършели въ Българското царство и му предложилъ да се свика съборъ противъ тѣхъ. Царь Иванъ Александъръ послушалъ думитъ на преподобни Теодосия, склонилъ и царицата и патриарха на неговата страна и съ общо съгласие по царска заповѣдь въ Търново въ новия царски дворець, построенъ отъ царь Иванъ Александра, се събралъ съборъ противъ евреитъ. Това било въ 6868 година отъ сътворението на свѣта (въ 1360 година отъ рождество Христово) въ 28-та година отъ царството на Иванъ Александра. На този съборъ присъжествували: царь Иванъ Александъръ, който и председателствувалъ събора, царскитъ синове Шишманъ и Асѣнь, търновскиятъ патриархъ Теодосий, преславскиятъ митрополитъ Доротей, който, като митрополитъ на великия градъ Преславъ, нѣкога-си столица на Българското царство и седалище на българския патриархъ (отъ времето на велики Симеона 893 г. до 972 година — до падението на източното българско царство подъ властѣта на гърцитѣ), носилъ почетната титла прототронъ, силистренскиятъ митрополитъ Захарий, провадийскиятъ митрополитъ Лазаръ, Ловченскиятъ Партезий, Пловдивскиятъ Мануилъ. Софийскиятъ Леонтий, мадитския Яковъ, епископъ Доротей, Иоаникий, който билъ игуменъ на лаврата свети 40

мжченици, преподобни Теодосий съ Сава, Тимотей и Дионисий — монаси отъ келифарския манастиръ и мно други калугери отъ разни други манастири. Този съборъ, като взелъ предъ видъ учението на светата Православна Църква: за Господа нашего Иисуса Христа, Който, заради нашето спасение, благоволи да приеме човѣшка плътъ отъ пречистата своя майка Дева Мария и станалъ съвършенъ човѣкъ, бидейки въ сщцото време и съвършенъ Богъ; за Пресвета Дева Мария — Божията майка и за светитѣ икони, предалъ на проклятие всички ония, които не признаватъ Господа Иисуса Христа за съвършенъ Богъ и съвършенъ човѣкъ, роденъ отъ Пресвета Дева Мария, и които не се покланятъ на иконитѣ на Господа Иисуса Христа, на Неговата пречиста майка и на светитѣ божии угодници. На тоя съборъ се занимавали тѣй сщцо и съ богомилската (масалианската) ересь и съ новоявилата се тогава въ България ересь на Акиндина и Варлаама. Провѣдницитѣ и последователитѣ и на тия ереси били предадени на проклятие и осждени на изгонване отъ предѣлитѣ на българското царство. Самитѣ пъкъ евреи, които станали причина за свикването на събора, били осждени на смъртъ. Обаче, царь Иванъ Александъръ, поради своето човѣколюбие, замѣнилъ имъ смъртъта съ животъ и заповѣдалъ само зле да ги накажатъ, та това да бѣде урокъ и за другитѣ, и да не смѣятъ да хулятъ светата православна вѣ-

ра. Единъ отъ осъденитѣ трима евреи, отъ страхъ предъ наказанието, се покаялъ и се помолилъ на светия съборъ и на благочестивия царъ да бжде покръстенъ. Молбата му била чута: той билъ покръстенъ и наказанието му било отмѣнено. Другитѣ двама не изявили желание да се покръстятъ, нито молили за прошка и заради това, споредъ решението на събора, били предадени на палача да ги накаже. Когато ги водѣли да ги накажатъ, разсърдениятъ народъ нападналъ на тѣхъ и убилъ едного. Другиятъ билъ заведенъ на мѣстото, гдето трѣбвало да го накажатъ, и тука палачатъ му отрѣзалъ езика, който грѣмко проповѣдвалъ неправо учение, лъжливитѣ му устни и ушитѣ му, които не искали дори да чуятъ Божия законъ. А за да не би въ бждеще нѣкога еврейтѣ пакъ да захванатъ да проповѣдватъ въ Българското царство противъ

светата православна вѣра, по установлението на събора, по заповѣдь отъ царя, патриарха и всичкия съборъ, било изложено въ нарочно за тази цель свитѣкъ за знание на бждещитѣ поколѣния. Този свитѣкъ билъ подписанъ отъ царя споредъ обичая съ червено мастило и подпечатанъ съ царския печатъ, т. е. станалъ законъ за българското царство. Подиръ това еврейтѣ съвсемъ прекратили нападкитѣ и хулитѣ си противъ светата православна вѣра. — И на този съборъ, както и на първия, най-вече се борилъ съ проповѣдниците на нечестието, т. е. съ еврейтѣ и другитѣ еретици, преподобни Теодосий, който съумѣлъ да възбуди ревностъ къмъ светата православна вѣра не само у всички архиреи и духовни лица, а и въ самата царица—еврейка, която напълно одобрила справедливото решение на светия съборъ. (Следва)

Нержкотворения образъ на Вероника.

(Древно предание)

Капри, легендарно Капри. . . .
Тукъ доживѣваше своитѣ дни суровиятъ Тиверий, владетельтъ на половината отъ свѣта, „полу-богътъ“,

римскиятъ кесарь и императоръ.
Всичко му дотегнало, всичко му опротивѣло.
Опротивѣлъ му древниятъ седмо-

хълмовъ Римъ, средоточие на все-лената, съ неговитѣ желѣзни легиони, съ парадно облечената вѣчно жива тѣла, пълняща цирковетѣ; съ олтаритѣ, издигнати нему, на владетеля Тиверия. . .

Омръзнали му държавнитѣ работи. Не го радваше властта, нито съзнанието, че живота и щастието на милиони хора зависятъ отъ единъ замахъ на неговата ржка. Той знаеше цената на човѣшкото лицемѣрие, знаеше, че никой него лично не обича, и че ако се лиши той днесъ отъ престола,— всички царедворци, които днесъ се превиватъ предъ него, утре нѣма да го пуснатъ даже до прага си.

Той всичко е видѣлъ и всичко е изпиталъ отъ онова, което може човѣшкото сърце да изпита. Но щастие той не е намѣрилъ! Дълбоко презирайки хората, мразейки стариятъ Римъ, императорътъ не искаше да остане въ опротивѣлия му градъ и отиде на островъ Капри. Тукъ той живѣеше или, по право, влачеше равнодушно своитѣ дни, безъ на нѣщо да се радва, нито да се занимава съ държавнитѣ работи, които си вървѣха като по инерция.

Имаше важна причина, която подбуждаше императора да търси уединение. Той се бѣше разболѣлъ отъ страшна болестъ. Лицето му се бѣше подуло, очитѣ му бѣха потъмнѣли и гноясали. Съвесно му бѣше да се показва предъ хората. Прѣститѣ на краката и ржцетѣ бѣха покрити съ зловонни рани. Бѣше ли това проказа, този бичъ на древността, или друга нѣкаква болестъ, обаче най—знаменититѣ лѣкари не можаха никакво облекчение да принесатъ на императора. И ето той сега живѣе въ Капри, скривайки се отъ хората. Връзката му съ по напредшия животъ се състои въ оргии

тѣ, отъ които той сега не се оставяше и които ставаха по—смѣли и бесрамни.

Съ тѣзи оргии той се стараше да заглуши голѣмата мжка, която измгчваше душата му, мжка на единчество.

Милѣеше за него само единъ човѣкъ въ свѣта. Този човѣкъ бѣше неговата кърмачка Фаустина. Тя бѣше умна, сърдечна жена и отъ цѣла душа скърбѣше за своя възпитаникъ. Много пжти тя го мѣмрѣше съ такива силни думи, за каквито никой нѣмаше да повѣрва, като знаеше гордия характеръ на кесаря. Той приемаше укоритѣ спокойно, но не се изправяше.

Отдавна въ Римъ се говорѣше, че по градоветѣ на Иудея ходи нѣкакъв си чуденъ Човѣкъ, на Когото природата била подвластна. Разказваха, че Той само съ едно допирание на ржка и съ една Своя дума изцѣрвявалъ неджгавитѣ и даже очистѣлъ прокаженитѣ. Чула за това и Фаустина. Тя предума Тиверия, да я изпрати въ Иудея, за да доведе съ себе си Чудния Цѣрителъ.

Христостъ бѣше осжденъ на распятие и влачеше по улицитѣ Своя Кръстъ.

Въ това време керванътъ отъ спжтницитѣ на Фаустина пристигна въ Иерусалимъ.

Старата жена бѣше въ велико нетърпение. Тоя, за Когото мислѣше презъ всички дълги дни, като гледаше ноше отъ каляската въ тъмнатата и отъ кораба въ безбрежния морски просторъ, за Когото тя мечтаеше, Когото тя зовѣше — сега тя ще Го види, ще Го заведе при кесаря, и чудото ще стане.

Колко много мисли минаваха презъ главата ѣ тѣзи дни за чудния

Църителъ Тя сравняваше Неговия животъ съ живота на Тиверия. Говорѣха, че Той билъ беденъ и нѣмалъ постоянно пристанище; че Той билъ милостивъ къмъ всички страдащи и кроткъ предъ злитѣ. Говорѣха, че отъ единъ Неговъ погледъ ставало по-леко на сърцето. . .

И ето, ей сега тя ще Го види. . .

Нѣкакво, обаче събитие ставаше въ града. Всички бързаха на нѣкъде, като се надпреварваха единъ други. Фаустина се указа въ първите редове на гжстата тълпа народъ, едвамъ одържана отъ римскитѣ солдати. Въ образувалия се между дветѣ стени отъ народъ пжтъ, бавно се движеше шествието.

Вървѣше зводъ легионери, носейки отпредъ на високо дърво бронзови вѣнци, осѣнени съ орелъ. Следъ това бавно и важно вървѣха старейшинитѣ и свещеницитѣ, а следъ тѣхъ вървѣше Осждения на позорна смъртъ. Този Човѣкъ влачеше на плещитѣ си страшното орждие, на което трѣбваше да бжде прикованъ. Това страшно орждие единъ пжтъ и половина бѣше погълъмо отъ човѣшки рѣстъ.

Едина му край Той държеше върху своитѣ плещи, а другия се влачеше по земята, като се удряше въ камънитѣ по всички неравности на пжтя. Той вървѣше прегърбенъ подъ непосилната тежестъ, прегърбенъ почти до замята, тѣй че лицето Му не се виждаше. Върху заплетенитѣ Му и изпрашени коси бѣше сложенъ вѣнецъ отъ бодливъ трънъ.

Сърцето на Фаустина затупка, когато тя видѣ този човѣкъ. Силна жажда къмъ Него изпълни нейното сърдце. Ней се искаше да Му каже приветъ, да Му помогне, сама да вземе върху плещитѣ си тежкия Неговъ кръстъ и да върви редомъ

съ Него. Необяснима сила я влечеше къмъ Него. . .

И въ тази минута шествието неочаквано се залюлъ. Човѣкътъ, който носѣше кръстътъ, видимо остана безъ сили, залюлъ се и, въпреки пропищѣлитѣ и врѣзалитѣ съ въ Неговото тѣло удари отъ камшицитѣ на легионеритѣ, Той падна почти въ краката на Фаустина.

О! този ликъ съ изразъ на безкрайно покорна мжка. Тия очи, които гледатъ право въ душата и виждатъ всички нейни тайни. Тази неизразима красота, въпреки скръбта на лицето и гжститѣ капки кръвъ, вече засъхнали по челото, а други бавно течаша надолу, по изсъхналитѣ устни, които сѣкашъ се молѣха за капка вода! . . .

Той падна, както бѣше прегърбенъ, съ лицето Си къмъ Фаустина. Той треперѣше отъ изсипвацитѣ съ върху му удари и въ това терзание гледаше на нея. Тонейки се отъ жалостъ къмъ Него, тя изведнѣжъ почувствува, че Той, Страдалецътъ, отиващъ на смъртъ и търпящъ несправедливи мжки и унижения, — Той Я жали. Той е благодаренъ ней за жалостта ѣ къмъ Него, и колкото да е унизенъ, Той стои надъ всичко и е по-славенъ отъ всички. . .

Всичко това стана въ течение на нѣколко мига. Когато тя следъ туй си спомни тия моменти, почувствува, че по добри моменти въ нейния животъ е нѣмало.

Като виде лицето Му покрито съ прахъ, а сжщо и кръвта, която течеше по Него, тя подъ натиска на нѣкаква майчина грижа, сжса покривалото си и съ него отри скръбно-то лице на Човѣка.

Легионеритѣ издигнаха кръста отъ земята, тръшнаха Го върху плещитѣ на Осждения и, като заплющѣха съ камшицитѣ, повлѣоха Го

по-нататък, но вече завързанъ съ вѣже, за да не може повече да се спира.

Отъ всичко, което стана предъ Фаустина, остана въ ржцетѣ ѝ само плата, съ който тя бѣше отрила лицето на Човѣка. Когато вечерята, следъ страшния день на наказанието, следъ затъмнението на слнцето и землетресението, разгъна плата, — тя видѣ на него изобразенъ лика на Оногова, за Когото тя скърбѣше и Който въ своитѣ страдания жалѣеше за нея.

И тогава тя разбра, че Разпнатиятъ бѣше Цѣрителтъ, Когото тя търсѣше...

Мекитѣ и тихи сапфирни вълни се удрятъ въ брѣга, облеченъ въ мраморъ. Тихъ вѣтъръ разнася нежното благоухание на цвѣтоветѣ.

Гължбово небе, гължбови вълни, гължбовъ прозраченъ морски просторъ. — Легендарно Капри...

Боленъ, измжчващъ се Тиверий. Оргия следъ оргия. Млади моми и деца развличатъ повелителя.

— Всичко, обаче, вече му е противно. Той иска и очаква да види само Фаустина. День следъ день той я очаква.

И ето въ едно свѣтло и радостно утро дохаждатъ и му казватъ, че нейния корабъ пристигналъ, и че Фаустина иде.

Още не бѣха слѣзли отъ терасата полугочитѣ моми, още стояха разсипанитѣ цвѣтя, залени съ вино и Фаустина, сѣкашъ подмладена, ликуваща, се качи на терасата.

— Цѣрителтъ е разпнатъ, — казатя на Тиверия. — но ето — гледай!..

...но ето гледай!.."

И тя широко разгъна своя плата. Измжчениятъ ликъ съ божественитѣ очи гледаха въ душата на Тиверия съ мжка и любовъ. Чувствуваше бедния старикъ, измжчениятъ отъ отчаяние повелителъ на половината отъ свѣта, че предъ този по-

гледъ зѣ него не сж страшни вече миналитѣ престѣпления, че всичко зло безследно изчезва предъ тоя погледъ...

А ликътъ все по-ясенъ и по-ясенъ ставаше. Чинише се, че веднага ще заговорятъ засѣхналитѣ

уста, а скръбнитъ очи се разпалват отъ дивенъ животъ.

Тиверий гледаше... Изведнажъ съ вихъ той протегна ржка къмъ лика и падна на колѣне...

Той разбра, той намѣри, за което жадуваше.

Въ очитѣ на скръбния ликъ той прочете за себе си такава любовъ и съжаление, съ каквито никои презъ цѣлиятъ му животъ не бѣше го любилъ и жалилъ и за каквито той презъ цѣлъ животъ жадуваше.

И отъ тоя погледъ въ изложе-

ното и опустѣло сърце на Тиверия се запали нова отзивчива любовъ.

Изцѣрения духъ изцѣри страшния неджгъ на тѣлото.

А Фаустина, сърцето и душата на която запаметиха ония чудни минути, когато гледаха върху нея божественитѣ очи, — завинаги вече се откъсна отъ всичко земно. Тя се кръсти, при името Вероника и наскоро тихо замина въ горнитѣ селения.

Е. Поселянинъ.

(съ съкращение)

Б Е Л Е Ж К И

Благодетельтъ на Братството „Бѣлъ Кръсть“, Негово Преосвещенство Св. Левкийски Епископъ Варлаамъ, направи нови два голѣми подарѣка на Братството: подаръци две голѣми камбани на стойность 25,000 лева, сжщо и цѣлъ комплектъ славянска азбука за печатницата на Братството на стойность сжщо 25,000 лв.. Цѣлото Братство е трогнато дълбоко отъ тоя щедъръ подарѣкъ. Съ нищо то не може да се отплати на своя благодетель, освенъ на вѣчни времена да възнася името му предъ Божия престолъ.

Богу било угодно да изпрати голѣмо изпитание на нашия редакторъ Архимандритъ

Ст. Абаджиевъ. Съвършено случайно и неочаквано на 24 юлий печатарската машина му грабна дѣсната ржка и я премаза. Отъ тая дата той лежи въ болницата на лѣчение и срѣдъ мъжки продължава да дережира работата на печатницата, както и да редактира IV книжка на Християнка.

У насъ въ България, освенъ православнитѣ братства и юношески дружества съ пари отъ вѣнка организиратъ се и братства неправославни. Младежъта тукъ подъ формата на религията се обезвѣрява. Св. Синодъ издава една брошура подъ заглавие *Истината по Младежкото Християнско движение*, въ която се хвърля ясна свѣтлина на тѣзи оп снѣ за вѣра и държава неправославни дружества. Бро-

шурата е отпечатана въ печатницата на „Бѣлия-Кръсть“. Препоръчваме я на своитѣ читатели.

Християнскитѣ братства

Едно отъ най милитѣ и симпатични явления въ нашия духовенъ животъ, — това сж християнскитѣ братства и православнитѣ юношески дружества. Тѣ сж настоящата и бждаща съзнателна сила църковна, опората на вѣрата и надеждата срещу врага.

Ето защо всѣка една добра християнка и всѣки единъ добъръ християнинъ, които милѣятъ за доброто на църквата и нейния успѣхъ, трѣбва да влѣзатъ въ редоветѣ на братствата. Особено тѣ трѣбва да запишатъ своитѣ деца въ православнитѣ юношески дружества. Тамъ, дето нѣма братства и православни дружества християнскитѣ нека настояватъ предъ своитѣ свещеници да основатъ такива.

ПОЩА

Отъ Луковитѣ съ дата 13 юний т. г. получихме следното писмо отъ Прот. Ив. Антоновъ;

Отъ 7 того сестригъ П. и Т. сж у насъ. На 10 того, сестра П. държа хубава проповѣдь въ църква за страшния сждъ Божий, и презъ цѣлия день на Възнесение пласираха доста книжки. Много съмъ радостенъ, задето сестригъ посетиха града ни. Дадохъ имъ всичкото си съдействие, защото отъ сърдце и душа обичамъ дѣлото на Бѣлия Кръсть и защото най голѣмо удоволствие чувствувамъ, когато ми се удава случай да поработа за дѣлото Христово. Пласирахме доста екземпляр отъ „Жития на светиитѣ“ и „Библия въ картини“. Сжщо така пласирахме много свѣтещи картини съ ликъгъ на Св. Иванъ Рилски и други малки книжки съ религиозно-нравствено съдържание. Народътъ жадува зъ духовна свѣтлина и жадно поглѣща и купува духовна книжина. По моя препоръка и настояване сестра П. вчера замина за г. Тетевенъ, а сестра Т. остана тукъ у насъ, за да можемъ да използваме и празничния недѣленъ день, та да обиколимъ още много християнски семейства и да ги поканимъ да се снабдятъ съ книжки, иконички и др. нѣща. Съ една дума отлична работа свършихме. Отъ идването на сестригъ азъ съмъ много доволенъ. Дали обаче тѣ сж доволни отъ посещението на Луковитѣ, остава да Ви кажатъ тѣ, когато се прибератъ въ

монастиря, а Вий ще имате добра та воля да ми явите.

За сжщото посещение на Луковитѣ сестра П. изпраща писмо.

Отъ нѣколко дни сме въ г. Луковитѣ, на квартира у прот. Ив. Антоновъ.

Много сме доволни.

Всички книжа свършихме и чакаме да получимъ отъ братството нови книжки. Отлично съдействие ни даде от. Антоновъ. Самъ той ни придружаваше, запознаваше ни съ всѣка членка отъ Братството, водѣше ни въ най богати къщи. Той хвалѣше Братството, и на всѣкъде казваше, че то има своя печатница, препоръчваше св. Библия и житията. Преизпълненъ съ радостъ и вѣра въ Братството на всѣкъде казваше, че за въ бждаще ще се доразвие, и ще има възможность да издава евтина книжина, и да конкорира протестантитѣ.

Добринитѣ на от. Антоновъ не мога да забравя. Ако всички свещеници сж такива или поне въ всѣки градъ да има по единъ като него, вѣрвайте, че въ една обиколкание ще пласираме всички Библи и жития.

Тогава ще издадемъ и II и III и пр. томове жития, ще имаме възможность евтино да продаваме и на беднитѣ да подаряваме.

Но кжде сж такива Христови слушители?

Продължава се подписката

за записване абонати за IV годишнина на

И през IV годишнина Християнка си остава върна на своя духъ и на вѣчнитѣ истини, за които благоветствува до сега върху своитѣ страници. По прежнему, тя ще бжде религиозно-назидателно, литературно и публистично списание, въ техническо отношение значително подобрено, изящно, достъпно и за най-простия и интересно за всѣки интелгентъ. Въ продължение на една година (отъ априль т. г. до априль 1927 г.) „Християнка“ ще даде 10 книжки — за всѣки месецъ по една, съ изк ючение на Юлий и Августъ. Тя ще засили илюстрациитѣ, като наредѣ съ религиознитѣ картини отъ знаменити художници, ще даде и много картини на наши родни светии и изъ битовия животъ. Въ нея ще намѣрятъ мѣсто образци на художествена белетристика, статии по въпроситѣ за християнското вѣроучение и моралъ, апологетика, разкази и изъ свещената история, изъ живота на светитѣ Божии угоднитѣ, по възпитанието, домакински известия, съвети и пр. и пр.

Абонаментътъ и за презъ IV годишнина остава сщия — **60 лв.** на фина бѣла хартия и **40 лв.** на обикновена хартия.

Който запише 15 нови абонати (които не сж били такива презъ III година) и внесе напълно абонамента имъ или пъкъ събере и внесе напълно до сщия срокъ абонамента на 20 стари абонати — ще получи веднага премия 1 екземпляръ жития за м. януарий или (кога бжде готовъ) за феаруарий, на хубава хартия. Запише ли 20 нови абонати или пъкъ събере абонамента на 25 стари абонати и го внесе напълно — ще получи „Библия въ картини“ 1 екземпляръ, за 25 нови абонати — 1 „Библия въ картини“ повързана.

Записвайте се за **Християнка** год. IV.

Разпространявайте **Християнка!**

Цена 8 лева

ИЗДАВА БЪЛИЯ КРЪСТЪ НА БЪЛГ. ПРАВОСЛ. ЦЪРКВА

ВСИЧКИ МАТЕРИАЛИ СЕ ИЗПРАЩАТЪ ДО РЕДАКЦИЯТА
НА СП. „ХРИСТИЯНКА“ — СОФИЯ, СВ. СИНОДЪ,
НА СЪЩИЯ АДРЕСЪ СЕ ВНАСЯТЪ СУМИТЪ И СТАВА
ЗАПИСВАНЕТО.

Печатница на Братството „Бълъ Кръстъ“ Курилски манастиръ (Софийско).

Поржчка № 13 — 1926 г.